

Uitvoeringsagenda

Koersdocument Agrarische sector

Inleiding

Deze uitvoeringsagenda is onderdeel van het [Koersdocument Agrarische Sector](#) dat in november 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad van gemeente Hollands Kroon. De verschillende kaders en uitwerkingen die benoemd worden in het koersdocument zijn verder uitgewerkt in deze uitvoeringsagenda naar concrete plannen en projecten voor de periode van 2022 tot 2025. Op de volgende bladzijde zijn de projecten uitgewerkt in een agenda. Onder deze agenda staat een beschrijving van de projecten waar wij als gemeente aan bij willen dragen en wie de andere betrokken partners zijn.

Uitvoeringsagenda Agrarische Sector

	2022	2023	2024	2025
Innovatie				
Innovatie faciliteren	1. Agritech Capital ➤ €10.000,-	1. Agritech Capital ➤ €10.000,-		
			Smart Farming project	Smart Farming project
Kennis uitbreiden	2. Jaarlijkse kennisdag smart farming ➤ €5000,-	2. Jaarlijkse kennisdag smart farming ➤ €5000,-	2. Jaarlijkse kennisdag smart farming ➤ €5000,-	2. Jaarlijkse kennisdag smart farming ➤ €5000,-
		Rapportage innovatieve agrariërs in het zonnetje	Rapportage innovatieve agrariërs in het zonnetje	
Inzetten op geschoolde arbeidskrachten	3. Boerderij educatie ➤ €2000,-	3. Boerderij educatie ➤ €2000,-	3. Boerderij educatie ➤ €2000,-	3. Boerderij educatie ➤ €2000,-
Bodemverbetering			4. Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw ➤ €15.000,-	4. Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw ➤ €15000,-
Energietransitie	Onderzoek kansen voor waterstof als alternatief voor netverwarming			
			Project energietransitie	Project energietransitie
Logistiek		In gesprek over de logistieke uitdagingen die spelen		
Watermanagement				
Bewustwording watergebruik			Project watergebruik	Project watergebruik
Watermanagement op ondernemersniveau	5. Zoetwaterboeren ➤ €7500,-	5. Zoetwaterboeren ➤ €7500,-	5. Zoetwaterboeren ➤ €7500,-	5. Zoetwaterboeren ➤ €7500,-
	FRESHM	FRESHM	FRESHM	FRESHM

Waterkwaliteit verbeteren	5. Zoetwaterboeren	5. Zoetwaterboeren	5. Zoetwaterboeren	5. Zoetwaterboeren
Betere doorstroming water	Zomerschouw HHNK	Zomerschouw HHNK		
Kennis ontwikkeling		Kennissessie watermanagement		Kennissessie watermanagement
Samenwerking				
Communicatiemiddelen verbeteren	Promotie ondernemersloket	Promotie ondernemersloket	Promotie ondernemersloket	Promotie ondernemersloket
		Kennissessie communicatiekanalen van de gemeente		Kennissessie communicatiekanalen van de gemeente
	Vernieuwen en aanvullen agrarische informatie website	Vernieuwen en aanvullen agrarische informatie website	Vernieuwen en aanvullen agrarische informatie website	Vernieuwen en aanvullen agrarische informatie website
Samenwerking verbeteren	Inspraaksessie samenwerking agrariërs en gemeente	Inspraaksessie samenwerking agrariërs en gemeente	Inspraaksessie samenwerking agrariërs en gemeente	Inspraaksessie samenwerking agrariërs en gemeente
Ruimtelijke ontwikkeling				
Grondbehoefte	Verdieping in de agrarische sector en woningbouw. Hoe kan dit naar elkaar bestaan/elkaar versterken?	Verdieping/onderzoek naar de ruimtelijke ontwikkeling van de agrarische sector in Hollands Kroon en landelijke regelgeving		
Landschappelijke inpassing	6. Erfkwaliteit ➤ €5500,-	6. Erfkwaliteit ➤ €5500,-		
	Landschapsinrichting van de toekomst – landschapselementen	Landschapsinrichting van de toekomst – landschapselementen		

Energietransitie	Onderzoek verduurzaming agrarische sector + plan van aanpak	7. Promotie van plan van aanpak onder agrariërs ➤ €5000,-		
Huisvesting arbeidsmigranten	Huisvestingslocaties in kaart brengen	Huisvestingslocaties in kaart brengen		
	Kennisontwikkeling vergunningstraject huisvesting van arbeidsmigranten	Kennisontwikkeling vergunningstraject huisvesting van arbeidsmigranten		
Recreatie en agrotourisme	Pantry lokale streekproducten winkel	Pantry lokale streekproducten winkel	Pantry lokale streekproducten winkel	Pantry lokale streekproducten winkel
	Videoserie Expeditie Noord-Holland			
	8. Boeren en tuinders pakken uit ➤ €5000,-	8. Boeren en tuinders pakken uit ➤ €5000,-	8. Boeren en tuinders pakken uit ➤ €5000,-	8. Boeren en tuinders pakken uit ➤ €5000,-
	9. Streekproducten magazine ➤ €5000,-			
Duurzaamheid				
Kringlooplandbouw principes toepassen		4. Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw	4. Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw	4. Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw
Kennis uitbreiden	10. Erfscan biodiversiteit ➤ €10.000,-	10. Erfscan biodiversiteit ➤ €10.000,-	10. Erfscan biodiversiteit ➤ €10.000,-	10. Erfscan biodiversiteit ➤ €10.000,-

Natuur inclusieve landbouw stimuleren	Aanbesteding ecologisch bermbeheer			
Extra project budget			€5500,-	€5500,-
Totale kosten	€50.000,-	€50.000,-	€50.000,-	€50.000,-

Projecten met een financiële bijdrage uit de begroting

Project 1	Agritech Capital
<p>Beschrijving: Agritech Capital is een samenwerking tussen boeren, onderzoekers en bedrijven voor het delen van data. Deze data is te gebruiken voor innovatieve technieken. Denk hierbij aan het detecteren van onkruid met camera's op een tractor of drone zodat het vervolgens heel gericht en op de centimeter nauwkeurig bestreden kan worden, maar ook bijvoorbeeld het meten van de bodemverdichting.</p> <p>De doelstelling is om een infrastructuur te bieden voor gestandaardiseerde data opslag en data delen, waarbij de eigenaren beslissen met wie en hoe er gedeeld wordt. Hiermee worden datasets gegenereerd die van meerwaarde zijn voor onderzoek en toepassing in de landbouw. Uniek voor NL is de schaal. Agritech Capital NHN richt zich op aansluiting van het gros van de boerenbedrijven in de Wieringermeer, waarmee een data pool ontstaat die groot genoeg is om verschil te maken. Kennis uit gedeelde data waarmee duurzamer geteeld kan worden.</p> <p>De plannen voor Agritech Capital zijn groots en staan nog aan de beginfase. Daarom is het belangrijk om extra partners aan te haken bij het project om zo de verschillende onderdelen die voort komen uit dit project in gang te zetten. De bijdrage van de gemeente wordt gebruikt voor een kwartiermaker die zich inzet om het project op te starten en verder te ontwikkelen.</p> <p>Andere partijen die bijdragen aan Agritech Capital: Greenport, LTO, Microsoft, Vertify, Loonbedrijf Sturm-Jacobs. De intentie is om Agritech Capital met het brede netwerk van Smart Farming NHN tot ontwikkeling te brengen.</p>	

Project 2	Jaarlijkse Kennisdag Smart Farming
<p>Beschrijving: Gemeente Hollands Kroon wil graag bijdragen aan de kennisontwikkeling bij agrariërs. Dit kan door het organiseren van een open dag waarbij agrariërs kunnen netwerken en de nieuwste technieken en kennis op het gebied van de agrarische sector kunnen ervaren. Precisietechniek en data worden gezien als de belangrijkste sleutels om tot verdere verduurzaming te komen. Op de jaarlijkse kennisdag smart farming wordt de nieuwste kennis en resultaten van projecten gepresenteerd en kunnen ondernemers ervaren welke mogelijkheden er zijn. Op de kennisdag is ook het onderwijs aangesloten.</p> <p>Jaarlijks wordt er in november de kennisdag smart farming georganiseerd door Vertify bij Loonbedrijf Sturm Jacobs. De gemeente draagt bij aan dit evenement door het beschikbaar stellen van een bedrag dat bijdraagt aan de kennisontwikkeling van agrariërs. Denk hierbij aan het uitnodigen van sprekers die hun kennis delen op een bepaald onderwerp.</p> <p>Partijen die bijdragen aan de Open Dag Akkerbouw: Greenport NHN, Vertify, Sturm Jacobs, LTO, andere partners van het Smart Farming NHN netwerk.</p>	

Project 3	Boerderij-educatie
<p>Beschrijving: Op het platform Boerderij-Educatie Nederland zijn boerderijen te vinden die boerderij educatie geven aan basis- en middelbare scholen. Als gemeente willen we graag het initiatief van Boerderij-educatie ondersteunen en er voor zorgen dat alle basisschool/middelbaar onderwijs kinderen gedurende hun schoolcarrière tenminste één keer op een boerderij zijn geweest.</p> <p>Op dit moment zijn er 5 boerderijen in gemeente Hollands Kroon die boerderij educatie verzorgen. Er is een vergoeding aanwezig voor 5 educatie lessen per jaar. Vanuit de gemeente willen wij dit uitbreiden naar 10 lessen per jaar per boerderij en ook het aantal educatie boerderijen vergroten.</p> <p>Partijen die bijdragen aan dit initiatief: Zuivel NL, Agrifirm, Jong Leren Eten, Microsoft, Stichting het Glaswerk, LTO, eigen bijdrage van de educatieboeren</p>	

Project 4	Project regeneratieve landbouw en kringlooplandbouw
<p>Beschrijving: Een nieuw project in de kop van Noord-Holland dat als doel heeft om de transitie naar kringlooplandbouw en regeneratieve landbouw te versnellen. Het project stimuleert de regionale samenwerking tussen veehouders, bollentelers en akkerbouwers voor het uitruilen van land, grondstoffen (met name de eiwitrijke veldboon) en kennis om de kringlooplandbouw in de regio een boost te geven. Daarnaast heeft het ook als doel om gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen, er voor te zorgen dat grasland zo min mogelijk bespoten wordt voor bollenteelt en dat agrariërs hun perceel niet meer omploegen in het kader van regeneratieve landbouw.</p> <p>Het plan wordt uitgewerkt aan de hand van de volgende pijlers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam bodembeheer • Biodiversiteit en gevarieerd landschap • Samenwerking tussen sectoren • Lokale eiwitvoorziening als bijdrage aan de eiwittransitie <p>Door in totaal 15 ondernemers (streefaantal; 15 in totaal) worden in dit project over meer circulaire vormen van samenwerking ervaringen opgedaan, uitgewisseld en gedeeld met collega's en studenten.</p> <p>Betrokken partijen bij dit initiatief: ANV Hollands Noorden, Clusius College, Koenis diervoeders, CAV Agrotheek, Louis Bolk Instituut en individuele agrariërs.</p>	

Project 5.	Project Zoetwaterboeren
<p>Beschrijving: Goed watermanagement wordt steeds belangrijker. We hebben te maken met verzilting, piekbuien en langere droge perioden. Het is belangrijk dat agrariërs inspelen op deze veranderingen. Opslag van zoet water in de ondergrond kan een uitkomst bieden. Echter heeft dit nog veel ontwikkeling nodig. In het project 'waterboeren' worden verschillende watersystemen ontwikkeld, onderzocht en gedemonstreerd aan agrariërs. Het project geeft agrariërs handvatten om als watermanager zijn bedrijf te runnen en flexibel in te spelen op de wisselende omstandigheden. Op de onderzoek locatie in Anna Paulowna worden meerdere technieken en</p>	

systemen onderzocht op bedrijfsschaal. Dit project bestaat uit onderzoek naar: Het vasthouden/opslaan en hergebruiken van zoet water, zuiveringstechnieken om emissies in het oppervlaktewater te verminderen en communicatie, demonstratie en educatie.

Het project Zoetwaterboeren is opgedeeld in meerdere fasen. De bijdrage van de gemeente wordt hoofdzakelijk gebruikt in fase 1. Zoetwaterbeschikbaarheid; het vasthouden van regenwater en opslag in zoetwaterbellen. Het eerste resultaat van deze fasen verwachten we in 2025.

Partijen die bijdragen aan dit initiatief: Vertify, Greenport, TKI, BO Akkerbouw, Provincie Noord-Holland, HHNK, Pipelife.

Project 6.	Erfkwaliteit
-------------------	---------------------

Beschrijving:

Schaalvergroting in de agrarische sector vormt de laatste tijd steeds meer het onderwerp van de maatschappelijke discussie. Hoe kunnen de grote schuren en stallen zo goed mogelijk ingepast worden in het landschap? Het project Erfkwaliteit helpt agrarische ondernemers bij het landschappelijk inpassen van het steeds groter wordende agrarische bedrijf. We ontwikkelen een standaard set aan hulpmiddelen die de agrariër helpt bij het inpassen van zijn bedrijf in de omgeving. Deze standaard set wordt toegevoegd als onderdeel van de ruimtelijke ontwikkeling- en vergunning procedures. Het inspireert de agrariër om na te denken over hoe het bedrijf en het landschap in harmonie samen kunnen gaan. De set aan hulpmiddelen wordt gecombineerd met de 'erfbepantingstool' die HK al beschikbaar heeft. Op deze manier bieden we handvatten voor zowel landschappelijke inpassing als erfbepanting en het vergroten van de biodiversiteit op het agrarisch perceel. Het is de bedoeling om dit project te realiseren samen met de kogemeente, Greenport NHN en een landschapsarchitect van MOOINH.

Project 7.	Promotie energietransitie leidraad voor agrarische ondernemers
-------------------	---

Beschrijving:

In opdracht van Hollands Kroon, en als onderdeel van New Energy Coalition, voert OverMorgen een onderzoek uit naar verduurzaming van (agrarische) ondernemers binnen de gemeente die niet gevestigd zijn op een bedrijventerrein. Hierbij wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor energie verduurzaming ondanks de netcongestie, met als doel een leidraad op te stellen waarmee ondernemers ook daadwerkelijk aan de slag kunnen gaan om te verduurzamen. Nadat het onderzoek is uitgevoerd is het belangrijk om deze leidraad te promoten onder de agrarische ondernemers zodat de acties die voort komen uit het rapport ook daadwerkelijk van de grond komen. Het budget wordt gebruikt voor het maken van een promotiecampagne.

Project 8.	Boeren en tuinders pakken uit met kerst
-------------------	--

Beschrijving:

Elk jaar rond de kerstperiode pakken boeren en tuinders uit! Dit doen zij door het organiseren van een [Kerst drive through](#) door gemeente Hollands Kroon, maar ook in andere delen van Nederland. In Hollands Kroon worden vier drive-through routes georganiseerd waarbij auto's een route rijden langs 40 deelnemende gast boerderijen. Bij deze boerderijen kunnen zij streekproducten ophalen en de bedrijven zijn prachtige verlicht. Het is een grote promotierit voor de agrarische sector in gemeente Hollands Kroon. Afgelopen twee jaar was het een enorm succes en waren er 1000

deelnemende auto's. Om de agrarische sector in de gemeente te promoten en inwoners bij de sector te betrekken, willen wij als gemeente graag bijdragen aan deze actie. Dit doen wij door een bedrag beschikbaar te stellen dat wordt gebruikt voor een professionaliseringslag, de presentatie op de agrarische bedrijven en marketing communicatie van het evenement.

Partijen die bijdragen aan dit initiatief: LTO Noord, Greenport, Boer Bewust, Dichterbij de Boerderij, Team Agro NL en ZLTO.

Project 9.

Streekproducten magazine

Beschrijving:

Er zijn onwijs veel ondernemers in de gemeente die mooie en eetbare streekproducten produceren. Toch zien we dat producten vaak nog buiten de gemeente worden aangeschaft of dat inwoners niet precies weten wat er binnen de gemeente te koop is. Om koop lokaal en de consumptie van streekproducten te stimuleren wordt er een digitaal streekproducten magazine vormgegeven. In dit magazine worden lokale ondernemers op een voetstuk gezet en hun eetbare specialiteiten ten toon gesteld door middel van sprekende afbeeldingen.

Het streekproducten magazine wordt digitaal verspreid onder de inwoners van de gemeente. Het project wordt opgezet vanuit gemeente Hollands Kroon en is in samenwerking met de lokale ondernemers. Ondernemers leveren ook een eigen bijdrage aan het magazine.

Het budget dat de gemeente beschikbaar stelt wordt gebruikt als opstartkosten voor het samenwerken met een lokaal marketing en communicatiebureau die ons helpt bij het maken van het magazine en de communicatie hiervan.

Project 10.

Erfscan Biodiversiteit

Beschrijving:

Het project Erfscan is een laagdrempelige manier om agrariërs kennis te laten maken met biodiversiteit. Het geeft agrariërs de mogelijkheid om een erfscan uit te voeren waarbij veldwerkers advies geven over hoe de agrariërs kunnen werken aan het vergroten van de biodiversiteit op hun perceel. Het gaat om advies over het aanleggen van de juiste beplating voor akkerranden en hoeken, maar ook advies over welke bomen de agrariër het beste kan planten en wat je zou kunnen doen met de sloot om de biodiversiteit te vergroten.

Op dit moment kunnen alleen leden van ANV Hollands Noorden gebruik maken van deze erfscan, maar door de bijdrage van de gemeente is het de bedoeling dat de erfscan beschikbaar wordt voor alle agrariërs.

Een erfscan bestaat uit vooronderzoek, veldbezoek (door een ecooloog) en een kort verslag. Uit de erfscan komt een lijst met maatregelen die uitgevoerd kunnen worden voor het vergroten van de biodiversiteit op het perceel.

De kosten per erfscan bedragen €450,-. Met het budget dat beschikbaar wordt gesteld door de gemeente kunnen per jaar 22 erfscans uitgevoerd worden bij agrariërs die niet zijn aangesloten als lid bij ANV. De kosten die voort komen uit het doorvoeren van de maatregelen uit de erfscan worden gedragen door de individuele agrariërs.

Partijen die bijdragen aan dit initiatief: ANV Hollands Noorden en individuele agrariërs.